

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 40/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

56/2008 (VIII. 04.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület a győri lakos **Panaszos**¹ 2008. február 27-én előterjesztett panaszára indult eljárásban a 2008. augusztus 4-én – dr. Juhász Imre elnökhelyettes, testületi tag távollétében – megtartott zárt ülése alapján született **állásfoglalását**

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. Törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93/A.§-ának (6) bekezdése szerint állásfoglalását megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos által a Győri Rendőrkapitányságon 2008. február 27-én szóban előterjesztett panaszt a Testület 2008. május 5-én érkeztette. A panaszos a Győri Rendőrkapitányság Híd utcai objektumának hivatali helyiségében fent említett napon az őt 2008. 02. 26-án ért sérelemmel kapcsolatban az alábbiakat adta elő.

A panaszos az említett napon 17.00 és 17.30 óra között Győrszentiván-Nagyhegy irányából haladt Győrszentivány felé P.Péter (győri lakos.) társaságában a saját tulajdonát képező, XXX 661 forgalmi rendszámú², fehér színű tehergépkocsival. A panaszos és utasa az út egy lejtős és kanyargós szakaszához ért, amikor

¹ A Panaszos személyes adatait (név, lakcím) az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése alapján töröltük.

² A személyes adatok védelme érdekében megváltoztattuk a rendszámot.

„szemből, az útkanyarulatból megkülönböztető fényjelzését használva” egy rendőrautót látott közeledni. (A Győri Rendőrkapitányság útján a Testülethez eljuttatott nyilatkozatában az intézkedő rendőr a megkülönböztető jelzés használatát azzal indokolta, hogy a 63/2007. (OT 34.) ORFK utasítása 11. pontja alapján így hívta fel a panaszos figyelmét arra, hogy intézkedés alá kívánja vonni.) A panaszos – előadása szerint – ekkor az út menetirány szerinti jobb oldalára irányjelző használata mellett, illetve az előttük lévő kereszteződésre is figyelve lehúzódott úgy, hogy utasa kiszállását az utat jobb oldalról szegélyező bokrok már nem tették lehetővé.

A rendőrautó a panaszos autója mellett, „kb. egy visszapillantó távolságnyi” közelben megállt és „a letekert oldalablakon keresztül a rendőr úgymond leüvöltött, hogy miért nem állok meg a fényjelzésre” – írja a panaszos. A panaszos azt válaszolta, hogy ő annyira húzódott le az útról, amennyire lehetett, és miután a rendőr közölte vele, hogy így nem tud kiszállni az autóból, a panaszos kérte, hogy ebben az esetben álljon a rendőrségi gépkocsival arrébb, mert ő már sem jobban lehúzódni, sem elindulni nem tud.

A rendőr a kérésnek eleget tett, majd kiszállt, a panaszoshoz lépett, és elkérte a sofőr valamint utasa iratait, illetve megkérte a panaszost, hogy szálljon ki a gépkocsiból. Ezt követően megkérdezte tőle, hogy hajlandó-e megfűjni az alkoholszondát. A rendőr ezt azzal indokolta, hogy szerinte a panaszos azért nem volt hajlandó megállni az autójával, mert szeszes italt fogyasztott. A panaszos tagadta, hogy szeszes italt fogyasztott volna, majd megfűjta a szondát, amely negatív eredményt mutatva állítását alátámasztotta.

Ezt követően a rendőr kinyitatta a panaszossal a tehergépkocsi hátsó ajtaját, egyúttal a panaszos utasát is kiszállította a járműből. A tehergépkocsi rakterében a panaszos tűzifának való akácfát szállított. A rendőr erre vonatkozó kérdésére előadta, hogy a fa B. Gyula kajárpécsi lakos³ Nagyhegyben lévő kertjéből származik, azt a tulajdonos engedélyével hozták el onnan. A rendőr a panaszos állítását kétségbe vonva annak a véleményének adott hangot, hogy a fát lopták. Eközben az intézkedő rendőr társa a rakományról fényképfelvételeket készített, majd a kereszteződés másik oldalán vont intézkedés alá egy arra haladó járművet.

A panaszossal szemben intézkedő rendőr elkérte a gépjármű menetlevelét, amely azonban „nem volt kitöltve”. Ezt a rendőr kifogásolta és a panaszosnak azt mondta: „valamilyen bizottság” fog döntení arról, hogy történt-e szabálysértés.

E hiányosságon kívül a rendőr „mindent rendben talált, majd flegmán közölte: most már további jó utat”.

³ A személyes adatok védelme érdekében töröltük a családi nevet. (a Szerk.)

Mindezek alapján a panaszos panasszal él az intézkedést foganatosító rendőr ellen, mert **„rendőrhöz nem méltó, folyamatos sértő hangnemben intézkedett”** vele és utasával szemben.

II.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Az alapjogsértésnek el kell érnie a súlyosság bizonyos fokát ahhoz, hogy vizsgálata a Testület hatáskörébe tartozzon, mivel a 93. §-ának (2) bekezdése értelmében az alapvető jogot csak csekély mértékben sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt a Testületnek az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez kell áttennie, illetve ha az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, az eljárást meg kell szüntetnie.

A panaszost ért jogsérelem vonatkozásában a következők állapíthatók meg.

Az Rtv. 44. §-ának (1) bekezdés b) pontja értelmében a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát közlekedésrendészeti ellenőrzés során meg kell állapítani. Ugyanezen szakasz (6) bekezdése értelmében a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

A 42. §-ának (1) bekezdése feljogosítja a rendőrséget, hogy a rendőri intézkedéssel, összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt készítsen.

Panaszost közlekedésrendészeti ellenőrzés keretében, azaz a törvényi felhatalmazásnak megfelelően igazoltatták, ugyanakkor a jármű átvizsgálása és a fényképfelvétel készítése anélkül, hogy a szállított fa megszerzésének jogellenességére bármilyen körülmény utalt volna, nem felel meg az Rtv. Vonatkozó előírásainak.

A jármű átvizsgálásához bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükséges (és a képfelvétel is csak akkor használható fel, ha később eljárás indul), önmagában azonban az a tény, hogy valaki fát szállít, nem lehet elégséges a falopás egyszerű (tehát a megalapozottság szintjét el nem érő) gyanújának megállapításához sem.

Más lenne a helyzet, ha a rendőrök valamely falopásra vonatkozó bejelentés ismeretében jártak volna el hasonló módon, azonban a Testület megkeresése nyomán született, 2008. július 1-jén kelt rendőri jelentés is rögzíti, hogy az intézkedő rendőr a rakományról azért készített fényképfelvételt, hogy amennyiben később falopásról érkezne bejelentés, akkor visszakereshetők legyenek az elkövetők. (Ugyanezen jelentés egyébként rögzíti, hogy ilyen bejelentés nem történt, ezért a panaszossal szemben a rendőrség a későbbiekben eljárást nem is kezdeményezett.)

Megállapítható ezen túlmenően, hogy amennyiben az események úgy játszódtak le, ahogy a panaszos állítja, a rendőri intézkedés hangneme is kifogásolható volt. Az objektíven igazolható tények (pl. a fényképkészítés az esetleges falopás későbbi bizonyíthatósága érdekében) pedig a panaszos elmondását támasztják alá, a Testület ezért azt hitelt érdemlőnek fogadta el.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése értelmében „a Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”. Ez a rendelkezés az Rtv. I. fejezetében található, olyan általános elve a rendőri tevékenységnek, amely át kell, hogy hasson minden intézkedést, így a Testület hatáskörébe tartozó V. fejezetben szabályozott közlekedésrendészeti intézkedéseket is – megsértése pedig valamennyi, a Testület hatáskörébe tartozó intézkedés vonatkozásában számon kérhető.

Ezt támasztja alá az is, hogy az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése értelmében a rendőr köteles *a törvény rendelkezésének megfelelően* (azaz a 2. § (1) bekezdést is figyelembe véve), részrehajlás nélkül intézkedni, amely norma annak ellenére beemeli az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt szabály érvényesülésének vizsgálatát a Testület hatáskörébe, hogy az egyébként az Rtv. IV-VI. fejezetén kívül esik.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés a panaszos emberi méltóságának megsértésére alkalmas volt, mivel az eljáró rendőr a

panaszost minden konkrét ténybeli alap nélkül falopással „vádolta” meg, és az intézkedés hangneme is megalázó volt.

A Testület az eset összes körülményét – elsősorban pedig a falopással kapcsolatos feltételezéseket és közlésük módját – figyelembe véve arra a következtetésre jutott, hogy a rendőri eljárás a csekély mértéket meghaladó fokban sértette a panaszos méltóságához fűződő jogát, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

Budapest, 2008. augusztus 4.

Dr. Kaltenbach Jenő sk.
Elnök

Fráterné dr. Ferenczy Nóra sk.
Testületi tag

Dr. Féja András sk.
Testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf sk.
Előadó testületi tag

MEGJEGYZÉS:

Az országos rendőrfőkapitány a panaszt a 27945/4/2008.RP. határozatával elutasította. A határozatot és annak indokolását lásd az ORFK www.police.hu honlapján. (Feltöltés alatt!)

(A Szerk.)